

Трибуна на Главния Редактор

На 23 септември т.г. Народното събрание прие на първо четене проектозакона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги. Този акт беше предшестван от неговото приемане в двете основни комисии на НС – Околна среда и води (КОСВ) и Местно самоуправление, регионална политика и благоустройство (КМСРПБ). И в двете комисии беше предварително депозирано становището на БАВК по законопроекта, което основно се свежда до:

- Изразяване на категорично несъгласие, ВиК услугите да се регулират от ДКЕР;
- Въвеждане на едносекторен, т.е. самостоятелен регулаторен орган.

Това становище беше много подробно изразено от председателя на БАВК в заседанието на КОСВ, в което участваха членовете на УС на асоциацията Теню Пейчев, Георги Василев, Петър Павлов, както и членовете на БАВК Ивета Маринова, Петър Дафов, Венцислав Михайлов и Албена Ватралова.

Независимо, че нашето предложение не беше прието, ние още по-убедено продължаваме да считаме, че регулирането на ВиК услугите от ДКЕР е погрешно, необосновано и ще бъде вредно за водния сектор. По наше мнение, няма обективни причини да се бърза с приемането на този проектозакон, както и да се решават проблеми, които не са свойствени за него.

Ако на второ четене се приеме едносекторен регулаторен орган, това означава, че проектозаконът трябва основно да се преработи, защото е написан въз основа на Закона за енергетиката. Дори и да бъде приет на второ четене, законът ще остане неизпълним, защото не решава най-важните въпроси на ВиК, като:

- Собствеността на ВиК системите;
- Моделите за управление на ВиК услугите;
- Правата и задълженията на трите главни участници във ВиК услугите – публични власти, ВиК компании (оператори) и консуматорите на вода (населението).

БАВК е за регулиране на ВиК услугите, но това следва да стане в Закона за ВиК, а не в отделен закон. Например, регулирането на енергийните услуги се урежда в глава трета “Регулиране на дейностите в енергетиката” на Закона за енергетиката.

В страните на ЕС има единични случаи на регулаторни органи на ВиК, но никъде това не се прави от комисия за енергийно регулиране. В страни, като Германия, Франция, Италия, Белгия, Швеция и много други, контролът на ВиК услугите се провежда най-често от областния управител.

Няма разумен мотив първо да се приема закон за регулирането, а след това закон за самите услуги. Правилното, логичното и професионалното нормативно осигуряване на водния сектор трябва да се развива в следната последователност:

- Приемане на нов Рамков закон за водите;
- Приемане на Закон за водоснабдяването и канализацията;

Действащият Закон за водите се нуждае от много сериозни изменения и допълнения, поради което е по-добре да има нов закон, който да регламентира следните принципни въпроси:

- Пълно въвеждане на Европейската рамкова директива за водите 2000/60 ЕС.
- Собственост, опазване, интегрирано управление и ползване на националните водни ресурси.

Успоредно с подготовката и приемането на Закона за водите трябва да се движи и Закона за водоснабдяването и канализацията. Такава философия на водното законодателство предлагаме от няколко години, но за съжаление не успяхме да убедим политиците в нея.

По време на Световния воден конгрес в гр. Маракеш, Мароко (19 – 24.09.2004 г.) и в паралелно проведената работна среща между ръководствата на IWA (Световна водна асоциация), EUREAU (Европейска асоциация по ВиК) и IAWD (Дунавска асоциация по ВиК) беше категорично изразено, че не е целесъобразно енергийните и водните услуги да се регулират от един орган.

Още веднъж призоваваме депутатите и ръководствата на парламентарните групи, журналистите и всички, които милеят за водния сектор, да окажат необходимата подкрепа за едносекторен регулаторен орган за ВиК и за бързо и ефективно законово осигуряване на сектора с двата най-необходими закони, без които секторът не може да се развива успешно:

- Рамков закон за водите.
- Закон за водоснабдяването и канализацията, в който да има отделна глава “Регулиране на ВиК услугите”.